

Luxemburgista Luxemburgiin

Synnyin esihistoriallisella ajalla. Tässä tapauksessa se tarkoittaa 1960-lukua. Esihistorialliselta se tuntuu, kun ajattelee, että radiossa oli kaksi kanavaa ja televisiossa yksi. Pienessä maalauskylässä ei jokaisessa kodissa edes ollut televisiota. Puhelin oli melkein kaikilla, mutta kännyköistä tai internetistä ei tietysti osattu unelmoidakaan.

Pikkupojan elämänlaatu ei toki ollut moisista kiinni. Kavereita ja tekemistä riitti kylänraitilla aamusta iltaan. Eräänä iltana isovelji esitteli jostain saamaansa pientä radiota. Se toimi paristoilla ja mahtui sänkyyn peiton alle piiloon, jossa sitä saattoi kuunnella iltaisin ja öisin korvakuulokkeiden avulla salaa. Ja sieltä kuuli ulkomaiden kanavia – loputon sekamelska vieraita kieliä ja vierasta musiikkia kaukaisen suhinan keskeltä. Päässäni napsahti: mikä ja missä on tuo ulkopuolinen maailma? Kiinnostuin vieraista kielistä.

Räpläsin radiota kaikki illat, ja ennen kaikkea löysin Radio Luxembourgin, merirosvoradion, jossa soitettiin pop-musiikkia suuresta maailmasta. Opin englantia ja kuulin uusimmat hitit, joista sitten raportoin koulukavereilleni. Siihen aikaan hitin tulo maahan kesti viikkoja, kun tänään artistin uusin kappale on (videoineen) tarjolla samaan aikaan koko maailmalle.

Koulussa olin hyvä kielissä. Opetus oli kuivaa, mutta sitä enemmän mieleni janosi ulkomaille. Lukion jälkeen päädyin opiskelemaan kääntämistä. Koin ensimmäisen elämyksen oppiessani, että kääntäjän tärkein kielitaito on oma äidinkieli, se kieli, johon käännetään. Toinen elämys oli, miten vähän oppikirjoista voi oppia vierasta kieltä verrattuna siihen, että matkustaa vieraaseen maahan, tutustuu sen yhteiskuntaan, historiaan, kulttuuriin... ja tietysti kuulee kieltä autenttisissa tilanteissa: televisiossa, lehdissä, kaupassa, kadulla jne. Eikä vain kuuntele, vaan toimii vuorovaikutuksessa ihmisten kanssa. Vasta tutustuttuaan laajemmin vieraaseen kieleen sen luonnollisessa ympäristössä voi pystyä välittämään sitä omalle äidinkielelleen.

Kun kuljen kesäisin kotikylän raittia vanhan kotini ohi, näen silmissäni pikkupojan kuuntelemassa yön sydämessä Radio Luxembourgia. Muistan kipinän, joka syttyi, ja päivittelen ajan kulumista, maailman muuttumista ja pikkupojan tietä kääntäjäksi Luxemburgiin, isompaan kylään.